SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/1499

2020 m. liepos 28 d.

dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES taikymo iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybai ir didmeninei prekybai Italijoje

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 5026)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB ([1]), ypač į jos 35 straipsnio 3 dalį,

pasikonsultavusi su Viešųjų sutarčių patariamuoju komitetu,

kadangi:

1. FAKTAI

(1) 2019 m. gruodžio 3 d.„Enel Green Power“ (toliau – prašymo teikėjas) pateikė Komisijai prašymą pagal Direktyvos 2014/25/ES 35 straipsnio 1 dalį (toliau – prašymas). Prašymas atitinka Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/1804 ([2]) 1 straipsnio 1 dalį.

(2) Prašymas susijęs su iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamyba ir didmenine prekyba, kaip nurodyta Direktyvos 2014/25/ES 9 straipsnyje, kurią Italijoje vykdo prašymo teikėjas. Nagrinėjamos paslaugos prašyme apibūdintos taip: saulės energija, vėjo energija, labai mažų hidroelektrinių gaminama ir geoterminė energija. Prašymo teikėjas neįtraukia į prašymą biomasės ir biodujų, nes, kaip jis teigia remdamasis Komisijos praktika, paramos schemos, kuriomis dabar remiamos šios technologijos, verčia daryti išvadą, kad susijusios rinkos dar nėra tiesiogiai veikiamos konkurencijos.

(3) Prie prašymo nebuvo pridėta nepriklausomos nacionalinės valdžios institucijos priimta pagrįsta ir paaiškinta pozicija. Atitinkamai remdamasi Direktyvos 2014/25/ES IV priedo 1 punktu Komisija per 105 darbo dienas turi priimti įgyvendinimo aktą dėl prašymo. Pradinis terminas buvo sustabdytas remiantis Direktyvos 2014/25/ES IV priedo 2 punktu. Įgyvendinimo akto priėmimo terminas, dėl kurio susitarė prašymo teikėjas ir Komisija, baigiasi 2020 m. liepos 31 d.

2. TEISINĖ SISTEMA

(4) Direktyva 2014/25/ES taikoma sutarčių dėl su, be kita ko, elektros energijos gamyba ir didmenine prekyba susijusios veiklos vykdymo skyrimui, kaip nustatyta Direktyvoje 2014/25/ES, išskyrus atvejus, kai veiklai taikoma išimtis pagal tos direktyvos 34 straipsnį.

(5) Pagal Direktyvą 2014/25/ES sutartims, kuriomis siekiama suteikti galimybę vykdyti kurią nors veiklą, kuriai taikoma Direktyva 2014/25/ES, tos direktyvos nuostatos netaikomos, jeigu šią veiklą valstybėje narėje, kurioje ji vykdoma, tiesiogiai veikia konkurencija rinkose, į kurias galima patekti be apribojimų. Tiesioginė konkurencija vertinama remiantis objektyviais kriterijais, kurie gali apimti atitinkamų produktų ar paslaugų savybes, alternatyvių produktų arba paslaugų, kurie laikomi pakeičiamais pasiūlos ar paklausos atžvilgiu, buvimą, kainas ir faktinį arba galimą daugiau kaip vieno atitinkamų produktų tiekėjo ar paslaugų teikėjo buvimą.

([1]) OL L 94, 2014 3 28, p. 243.

([2]) 2016 m. spalio 10 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1804 dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų 34 ir 35 straipsnių taikymo išsamių taisyklių (OL L 275, 2016 10 12, p. 39).

3. **VERTINIMAS**

3.1. **Neribojamas patekimas į rinką**

(6) Laikoma, kad patekimas į rinką yra neribojamas, jei atitinkama valstybė narė įgyvendino ir taiko atitinkamus Sąjungos teisės aktus, kuriais tas sektorius ar jo dalis atveriami konkurencijai. Tie teisės aktai išvardyti Direktyvos 2014/25/ES III priede, kuriame dėl iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybos ir didmeninės prekybos daroma nuoroda į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/72/EB ([3]).

(7) Remiantis Komisijos turima informacija, Italija perkėlė Direktyvą 2009/72/EB į nacionalinę teisę teisėkūros procedūra priimtu aktu Nr. 93/2011, kuris vėliau iš dalies pakeistas Įstatymo Nr. 115/2015 26 straipsniu ir Įstatymo Nr. 122/2016 33 straipsniu. Todėl laikoma, kad nėra apribojimų patekti į atitinkamą rinką, kaip numatyta Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnio 3 dalyje.

3.2. **Tiesioginis konkurencijos poveikis**

(8) Tiesioginis konkurencijos poveikis turėtų būti vertinamas remiantis įvairiais rodikliais, kurių nė vienas *per se* nėra lemiamas. Kalbant apie rinkas, susijusias su šiuo sprendimu, vienas iš kriterijų, į kuriuos reikėtų atsižvelgti, yra pagrindinių rinkos dalyvių užimama atitinkamos rinkos dalis. Kadangi prašyme minimų įvairių veiklos rūšių sąlygos skiriasi, nagrinėjant konkurencinę padėtį reikėtų atsižvelgti į skirtingas aplinkybes atitinkamose rinkose.

(9) Šiuo sprendimu nedaromas poveikis konkurencijos, valstybės pagalbos ir kitų Sąjungos teisės sričių taisyklių taikymui. Ypač pažymėtina, kad kriterijai ir metodika, kuriais remiantis pagal Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnį yra vertinamas tiesioginis konkurencijos poveikis, nebūtinai sutampa su kriterijais ir metodika, kuriais remiantis atliekamas vertinimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 arba 102 straipsnį ar pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 ([4]), ir tai patvirtino Bendrasis Teismas ([5]).

(10) Šiuo sprendimu siekiama nustatyti, ar prašyme nurodytos veiklos rinkoje (rinkose, į kurias patekti nėra apribojimų, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnyje) esama tokio lygio konkurencijos, kad (net jeigu netaikomos drausminės priemonės, nustatytos išsamiomis Direktyvos 2014/25/ES viešųjų pirkimų taisyklėmis) su atitinkamos prašyme nurodytos veiklos vykdymu susiję pirkimai bus vykdomi skaidriai, be diskriminacijos, taikant kriterijus, kuriais remdamiesi pirkėjai gali priimti ekonominiu požiūriu geriausią sprendimą.

3.3. **Atitinkamos (-ų) rinkos (-ų) apibrėžtis**

(11) 2012 m. Įgyvendinimo sprendime 2012/539/ES ([6]) Komisija apibrėžė, kad iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamyba ir didmeninė prekyba yra atskira rinka.

(12) 2017 m. Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/71 ([7]) dėl Nyderlandų elektros energijos rinkos. Dėl Nyderlandų Komisija nusprendė, kad nereikia apibrėžti atskirų elektros energijos rinkų atsižvelgiant į išteklius, iš kurių ji gaminama. Pagrindinės priežastys Italijos atžvilgiu nukrypti nuo Įgyvendinimo sprendimo 2012/539/ES buvo šios: iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunama elektros energija nebuvo parduodama ne rinkos subjektui (perdavimo sistemos operatoriui Vokietijoje ir „Gestore dei Servizi Energetici

([3]) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/54/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 55).

([4]) 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB Susijungimų reglamentas) (OL L 24, 2004 1 29, p. 1).

([5]) 2016 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Österreichische Post AG / Komisija*, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, 28 punktas.

([6]) 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2012/539/ES dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo netaikymo elektros energijos iš įprastinių energijos išteklių gamybai ir didmeninei prekybai Italijos Šiaurės ir Pietų makrozonose, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas 2010/403/ES (OL L 271, 2012 10 5, p. 4).

([7]) 2017 m. gruodžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/71, kuriuo elektros energijos gamybai ir didmeninei prekybai Nyderlanduose leidžiama netaikyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 12, 2018 1 17, p. 53).

" (GSE) Italijoje) – ji buvo parduodama tiesiogiai didmeninėje rinkoje; elektros energijai iš atsinaujinančiųjų išteklių nebuvo taikoma tiekimo į tinklą pirmenybė; iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintai elektros energijai buvo taikoma supirkimo priemokos formos teisės aktuose nustatyta kompensavimo norma (o ne fiksuoto dydžio, kaip Vokietijos ir Italijos precedentų atvejais), be to, nuo pat pradžių nustatyta, kad dėl iš anksto nustatytos subsidijų sumos skyrimo konkuruojama konkurso tvarka, siūlant įvairias technologijas.

(13) Šiame prašyme jo teikėjas mano, kad Italijoje didmeninė prekyba iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunama elektros energija ir iš įprastinių energijos išteklių gaunama elektros energija yra tos pačios rinkos dalis.

(14) 2020 m. kovo 6 d. pateiktose pastabose Italijos konkurencijos institucija „Autorita' Garante della Concorrenza e del Mercato" (AGCM) mano, kad neįmanoma nustatyti atskiros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių rinkos, kuri skirtųsi nuo elektros energijos gamybos iš įprastinių energijos išteklių. Institucija pažymi, kad gamyba iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir gamyba iš įprastinių energijos išteklių puikiai viena kitą pakeičia, jei kalbama apie elektros energijos paklausos patenkinimą ir didelė dalis (daugiau kaip 50 % viso kiekio) iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių pagamintos elektros energijos parduodama rinkos sąlygomis. Šiomis aplinkybėmis AGCM teigia, kad nuo 2012 m. skatinimo priemonių, skiriamų gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, smarkiai sumažėjo ir ilgainiui susiklostė tokia padėtis, kad jomis kompensuojamos tik elektros energijos gamintojų sąnaudos.

(15) Komisija pažymi, kad Italijoje elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių remiama keliomis įvairaus pobūdžio schemomis.

(16) Įgyvendinimo sprendime 2012/539/ES Komisija išnagrinėjo keturių Italijos schemų, kuriomis remiama elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, ypatumus. Atsižvelgiant į skirtingas schemų, pradėtų taikyti Italijoje elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių remti po minėto sprendimo, ypatybes, atliekant analizę šiose konstatuojamosiose dalyse rinka bus padalyta į Italijoje taikomas schemas elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių remti, išnagrinėtas Įgyvendinimo sprendime 2012/539/ES, ir schemas elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių remti, pradėtas taikyti Italijoje po to sprendimo.

(17) Šiomis aplinkybėmis svarbu paminėti, kad nagrinėjamose rinkose viešųjų pirkimų taisyklės taikomos ne visiems rinkos dalyviams. Todėl įmonės, kurioms tos taisyklės netaikomos, veikdamos tose rinkose paprastai gali daryti konkurencinį spaudimą rinkos dalyviams, kuriems taikomos viešųjų pirkimų taisyklės.

3.4. **Atitinkamos geografinės rinkos apibrėžtis**

(18) Elektros energijos sektoriuje dažnai laikoma, kad atitinkama geografinė rinka yra nacionalinė. Vis dėlto atitinkama geografinė vietovė taip pat gali priklausyti nuo prekybos zonos konfigūracijos, atitinkančios su tinklu susijusius apribojimus.

(19) Įgyvendinimo sprendime 2012/539/ES Komisija nustatė, kad dėl su tinklu susijusių apribojimų siekiant įvertinti, ar tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/17/EB ([8]) 30 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, ir nedarant poveikio konkurencijos teisei, laikoma, kad atitinkamos elektros energijos iš įprastinių energijos išteklių gamybos ir didmeninės prekybos geografinės rinkos yra Šiaurės makrozona ir Pietų makrozona.

(20) Prašymo teikėjas mano, kad geografinė rinka yra nacionalinė.

(21) 2020 m. kovo 6 d. pateiktose pastabose Italijos valdžios institucijos nurodė, kad Pietų makrozonos ir Sardinijos kainų skirtumas beveik sumažintas iki 0, o Pietų makrozonos ir Sicilijos makrozonos kainų skirtumas taip pat sumažintas. AGCM pabrėžia mažėjančią koncentraciją Italijos rinkoje, kurią įrodo nuosekliai mažėjantis nacionalinio lygmens Herfindalio-Hiršmano indeksas (HHI): 549–2018 m., 686–2017 m., 713–2016 m. ir 884–2012 m. HHI apskaičiavimas pateiktas prašymo teikėjo 2019 m. rugsėjo 19 d. pastabose. Vis dėlto AGCM nurodo, kad mažiausiai vienos makrozonos (Sicilijos) zoninė kaina vis dar nuolat ir smarkiai skiriasi nuo kainų kitose šalies dalyse.

([8]) 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 1).

(22) Komisija sutinka, kad kainų skirtumų raida per pastaruosius aštuonerius metus rodo labai didelę makrozonų konvergenciją. Vis dėlto panašu, kad dėl to, kad Sicilijos makrozonos rinkoje tebegalioja kainos priedas, šią zoną reikia atskirti nuo likusios Italijos rinkos.

(23) Atlikdama vertinimą pagal šį sprendimą ir nedarydama poveikio konkurencijos teisei bei valstybės pagalbos taisyklėms Komisija atsižvelgia į dvi atitinkamas geografines rinkas: Šiaurės, Pietų ir Sardinijos makrozonų ir Sicilijos makrozonos.

3.5. **Rinkos analizė**

(24) Įgyvendinimo sprendime 2012/539/ES Komisija padarė išvadą, kad viešųjų pirkimų taisyklės gali būti netaikomos tik iš įprastinių energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybai ir didmeninei prekybai. Sprendime nurodyta, kad Direktyvos 2004/17/EB 30 straipsnio 1 dalyje nustatyta tiesioginio konkurencijos poveikio sąlyga turėtų būti laikoma įvykdyta dėl iš įprastinių energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybos ir didmeninės prekybos visoje Italijos teritorijoje, išskyrus Sardiniją ir Siciliją. Sprendime išnagrinėti keturių atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo skatinimo schemų ypatumai.

(25) Mechanizmą „Comitato Interministeriale Prezzi del 29 aprile 1992“ (CIP6) sudaro teisės aktuose nustatytas supirkimo tarifas, taikomas elektros energijai, pagamintai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir iš į atsinaujinančiuosius panašių energijos išteklių, – būtent bendros šilumos ir elektros energijos gamybos jėgainėse pagamintai elektros energijai. Šis mechanizmas apima veiklos išlaidas, kapitalo sąnaudas, kuro sąnaudas ir skatinamąjį komponentą, taikomą pirmuosius aštuonerius veiklos metus.

(26) Visapusis tarifas (TO) taikomas jėgainėms, kurių įrengtoji galia yra mažesnė nei 200 kW (vėjo jėgainės) ir mažesnė nei 1 MW (kitų rūšių atsinaujinantieji energijos ištekliai). Šią sistemą užtikrinama taikyti 15 metų ir ji yra savanoriška žaliųjų sertifikatų sistemos alternatyva. Visapusis tarifas apima energijos kainą ir paskatą.

(27) Pagal žaliųjų sertifikatų (CV) mechanizmą elektros energijos iš įprastinių išteklių gamintojams ir iš tokių išteklių pagamintos elektros energijos importuotojams nustatomos privalomos kvotos, ir jie kasmet turi pateikti tam tikrą žaliųjų sertifikatų skaičių. Tuomet žalieji sertifikatai, atsižvelgiant į gaminamos energijos išteklius, skiriami atsinaujinančiosios energijos įrenginiams ir gali būti pakeičiami kitoje (ne energijos) rinkoje. Elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamintojai gauna pajamų už parduotą atsinaujinančiąją energiją ir, kaip paskatą, pajamų už parduotus žaliuosius sertifikatus. Žaliųjų sertifikatų vertė nustatoma, atsižvelgiant į paklausos (elektros energijos iš įprastinių išteklių gamintojų ir iš tokių išteklių pagamintos elektros energijos importuotojų) ir pasiūlos (elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamintojų) santykį. Žaliųjų sertifikatų schemos taikomos įrenginiams, kurių įrengtasis pajėgumas didesnis nei 1 MW (išskyrus fotovoltinę įrangą), o jei tai vėjo jėgainės, – didesnis nei 200 kW.

(28) 2016 m. sausio mėn. žaliųjų sertifikatų mechanizmas buvo pakeistas ir pervadintas į GRIN. Dabar paramos gavėjams be elektros energijos kainos kas ketvirtį sumokamas priedas. Pagal GRIN sumos ir jų mokėjimų trukmė yra visiškai tokios pat, kokios būtų taikomos pagal ankstesniuosius žaliuosius sertifikatus.

(29) Pagal energijos sąskaitų sistemą (CE) skatinama elektros energijos gamyba iš fotovoltinių išteklių ir teikiamos elektros energijos supirkimo priemokos, t. y. gamintojams sumokama „kitos dienos rinkos“ kaina ir suteikiama skatinamojo pobūdžio išmoka. Šios skatinimo sistemos taikymas užtikrintas 20 metų.

(30) Remdamasi šių schemų ir elektros energijos gamybos ir didmeninės prekybos ypatumais, Komisija Įgyvendinimo sprendime 2012/539/ES padarė išvadą, kad iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybos ir didmeninės prekybos atžvilgiu tiesioginio konkurencijos poveikio sąlyga nebuvo įvykdyta. Kadangi šių schemų taikymo sąlygos iš esmės nepasikeitė, Komisija nemato pagrindo pakeisti savo vertinimą.

(31) Apie svarbiausias po Įgyvendinimo sprendimo 2012/539/ES pradėtas taikyti schemas Komisijai buvo pranešta ir jas buvo leista taikyti pagal valstybės pagalbos taisykles, remiantis Komisijos sprendimu C(2016) 2726 ([9]) ir Komisijos sprendimu C(2019) 4498 ([10]). Tai reiškia, kad pagal šias schemas patiriamos sąnaudos tinkamai kompensuojamos ir suteikta pagalba neiškraipo bendrosios rinkos.

([9]) 2016 m. balandžio 28 d. Komisijos sprendimas C(2016) 2726 dėl paramos elektros energijai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

([10]) 2019 m. birželio 14 d. Komisijos sprendimas C(2019) 4498 dėl paramos elektros energijai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių 2019–2021 m.

(32) 2016 m. birželio 23 d. ministro įsakymu nustatytą schemą buvo galima taikyti visiems atsinaujinantiesiems energijos ištekliams, išskyrus saulės fotovoltų energiją. Paramos gavėjai buvo suskirstyti į tris kategorijas pagal įrenginio galingumą: nauji didelio galingumo įrenginiai (t. y. kurių įrengtoji galia didesnė kaip 5 MW), nauji vidutinio galingumo įrenginiai (pvz., kurių įrengtoji galia 500 kW2–5 MW; šiai kategorijai taip pat priskiriami bet kokio dydžio įrenginių modernizavimas) ir mažesnio galingumo įrenginiai (t. y. kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 500 kW). Komisija pažymėjo, kad taikant schemos reikalavimus atitinkančias technologijas išlygintos energijos sąnaudos (IES) būtų didesnės nei numatoma elektros energijos rinkos kaina ir be paramos ir įprastomis rinkos sąlygomis atsinaujinančiosios energijos projektų grynoji dabartinė vertė (GDV) būtų neigiama.

(33) 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymu nustatyta schemą sudaro veiklos pagalba, skiriama elektros energijos gamybai įrenginiais, naudojančiais šias atsinaujinančiųjų išteklių technologijas: sausumoje pastatytų vėjo elektrinių, saulės fotovoltų, hidroelektros ir nuotekų dujų. Kaip ir Sprendime C(2016) 2726, Komisija pažymėjo, kad taikant šios schemos reikalavimus atitinkančias technologijas IES būtų didesnės nei numatoma elektros energijos rinkos kaina. Todėl be paramos ir įprastomis rinkos sąlygomis atsinaujinančiosios energijos projektų GDV būtų neigiama. Komisija padarė išvadą, kad be paramos projektai, kuriems taikoma schema, nebūtų finansiškai perspektyvūs.

(34) 2017 m. vasario 14 d. ministro įsakymu buvo nustatyta speciali mažoms saloms taikoma schema. Kalbama apie 20 salų (iš jų 14 – Sicilijoje), neprijungtų prie žemyninės dalies elektros energijos tinklo. Jų plotas yra didesnis nei vienas kvadratinis kilometras, jos yra daugiau nei 1 km nutolusios nuo žemyninės dalies ir turi bent 50 nuolatinių gyventojų. Dėl kiekvienos salos buvo nustatyti konkretūs su elektros energija ir šilumine energija susiję energetikos pertvarkos tikslai 2030 metams. Schemą galima taikyti naujų ne mažesnio kaip 0,5 kW galingumo elektros energijos gamybos įrenginių statybai, esamų tokių įrenginių, pradėtų eksploatuoti nuo 2018 m. lapkričio 15 d., prijungtų prie salos elektros energijos tinklo ir naudojančių vietinius atsinaujinančiuosius energijos išteklius, plėtrai ir veiklos atnaujinimui Paramos gavėjams taikomas supirkimo tarifas už į tinklą parduodamą elektros energiją ir supirkimo priemoka už pagamintą ir iš karto vietoje suvartotą elektros energiją.

(35) Mechanizmas „Ritiro Dedicato“ (RID) taikomas gamintojams ir elektros energijai, kuria prekiaujama rinkoje ir kuri tiekiama į tinklą. Pagal šį mechanizmą elektros energija parduodama GSE ir ja pakeičiami bet kokie kiti sutartiniai įsipareigojimai, susiję (be kita ko) su energijos skirstymo ir perdavimo paslaugomis. RID gali būti taikoma mažesnės nei 10 MW galios įrenginiams ir bet kokios galios įrenginiams, jei jie naudoja [saulės, vėjo, potvynių ir atoslūgių, bangų, geoterminę energiją ar hidraulinius išteklius (apsiribojant įrenginiais, naudojančiais tekantį vandenį) arba] kitus atsinaujinančiuosius išteklius, su sąlyga, kad jų savininkai yra gaminantys vartotojai. RID yra pagal kitas schemas (nustatytas 2012 m. liepos 5 d., 2012 m. liepos 6 d., 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais) taikomų skatinamųjų priemonių alternatyva.

(36) Pagal mechanizmą „Scambio sul Posto“ (SSP) galima gauti ekonominę kompensaciją, lygią vertės, susijusios su į tinklą tiekiama elektros energija, ir vertės, susijusios su elektros energija, tiekiama ir suvartojama kitu laikotarpiu nei elektros energijos gamybos laikotarpis, skirtumui. SSP taikomas įrenginiams, kurie pradėti eksploatuoti ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d., jei jie naudoja atsinaujinančiųjų išteklių energiją arba didelio naudingumo bendros šilumos ir elektros energijos gamybos jėgaines, kurių didžiausia galia neviršija 200 kW, arba iki 500 kW galios įrenginiams, jei jie naudoja atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir pradėti eksploatuoti nuo 2015 m. sausio 1 d. SSP yra pagal kitas schemas (2012 m. liepos 5 d., 2012 m. liepos 6 d., 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais) taikomų skatinamųjų priemonių alternatyva.

(37) Komisija pažymi, kad 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais nustatytose schemose numatyta, kad skatinamosios priemonės taikomos konkurso tvarka.

(38) Komisija pažymi, kad konkurencija dėl 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais nustatytų schemų taikymo padidėjo – dalyvavo daug pareiškėjų ir pateikta daug paraiškų dėl elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių. Todėl Komisija mano, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginiai, kuriems taikomos naujesnės schemos, veikia konkurencingoje aplinkoje.

(39) Dėl kitų trijų schemų, t. y. 2017 m. vasario 14 d. ministro įsakymu nustatytos schemos, RID ir SSP, Komisija neturi pagrindo daryti išvados, kad paramos gavėjai patiria konkurencinį spaudimą. Kai kurie schemų ypatumai, pvz., supirkimo tarifas arba tai, kad pagamintą energiją superka GSE, yra panašūs į kitų schemų, nagrinėtų 2012 m. sprendime, ypatumus.

4. **IŠVADOS**

(40) Atžvelgiant į išnagrinėtus veiksnius, turėtų būti laikoma, kad Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnyje nustatyta tiesioginio konkurencijos poveikio sąlyga yra įvykdyta perkančiųjų subjektų atžvilgiu, kalbant apie iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybą ir didmeninę prekybą Italijoje, taikant 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais nustatytas schemas.

(41) Be to, kadangi laikoma, kad patekimo į rinką be apribojimų sąlyga yra įvykdyta, Direktyva 2014/25/ES neturėtų būti taikoma, kai perkantieji subjektai skiria sutartis, kuriomis siekiama sudaryti sąlygas vykdyti elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir didmeninę prekybą ja Italijoje, taikant 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais nustatytas schemas, arba kai jie rengia projekto konkursus dėl šios veiklos toje geografinėje teritorijoje.

(42) Atžvelgiant į išnagrinėtus veiksnius, turėtų būti laikoma, kad Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnyje nustatyta tiesioginio konkurencijos poveikio sąlyga nėra įvykdyta perkančiųjų subjektų atžvilgiu, kalbant apie iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybą ir didmeninę prekybą, taikant schemas, nustatytas pagal CIP6, CV/GRIN, CE, TO, 2017 m. vasario 14 d. ministro įsakymą, RID ir SSP. Atitinkamai Direktyva 2014/25/ES turėtų būti toliau taikoma, kai perkantieji subjektai skiria sutartis, kuriomis siekiama sudaryti sąlygas Italijoje vykdyti šią veiklą, ir kai jie rengia projekto konkursus dėl šios veiklos toje geografinėje teritorijoje.

(43) Atžvelgiant į išnagrinėtus veiksnius, turėtų būti laikoma, kad Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnyje nustatyta tiesioginio konkurencijos poveikio sąlyga yra įvykdyta, kalbant apie iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaunamos elektros energijos gamybą ir didmeninę prekybą Italijoje, išskyrus Siciliją.

(44) Kadangi elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių taikant schemas, nustatytas pagal CIP6, CV/GRIN, CE, TO, 2017 m. vasario 14 d. ministro įsakymą, RID ir SSP, toliau turėtų būti taikoma Direktyva 2014/25/ES, primenama, kad kelių rūšių veiklą apimančios pirkimų sutartys turi būti vertinamos pagal tos direktyvos 6 straipsnį. Tai reiškia, kad, kai perkantysis subjektas rengia mišrius pirkimus, t. y. pirkimus, kuriais siekiama paremti ir veiklą, kuriai netaikoma Direktyva 2014/25/ES, ir veiklą, kuriai ji taikoma, turi būti atsižvelgiama į pagrindinę veiklą, dėl kurios visų pirma siekiama sudaryti sutartį. Vykdant tokius mišrius pirkimus, kurių pagrindinis tikslas – remti tą veiklą, kuriai netaikoma išimtis, turi būti taikomos Direktyvos 2014/25/ES nuostatos. Jei neįmanoma objektyviai nustatyti, dėl kurios veiklos sutartis yra iš esmės sudaroma, ji turi būti skiriama pagal Direktyvos 2014/25/ES 6 straipsnio 3 dalyje nustatytas taisykles.

(45) Primenama, jog Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/23/ES ([11]) dėl koncesijos sutarčių suteikimo 16 straipsnyje nustatyta, kad ta direktyva netaikoma perkančiųjų subjektų suteikiamoms koncesijoms, kai dėl valstybės narės, kurioje koncesija turi būti vykdoma, pagal Direktyvos 2014/25/ES 35 straipsnį nustatyta, kad ta veikla pagal tos direktyvos 34 straipsnį yra tiesiogiai veikiama konkurencijos. Kadangi padaryta išvada, kad elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir didmeninė prekyba, taikant 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais nustatytas schemas, yra tiesiogiai veikiama konkurencijos, koncesijos sutartims, sudaromoms siekiant sudaryti sąlygas vykdyti šią veiklą Italijoje (išskyrus Siciliją), Direktyva 2014/23/ES taikoma nebus.

(46) Kai įrenginiams nebeteikiama parama pagal CIP6, CV/GRIN, CE, TO, 2017 m. vasario 14 d. ministro įsakymą, RID ir SSP, Direktyvos 2014/25/ES nuostatos jiems nebeturėtų būti taikomos, nes bus laikoma, kad juos veikia konkurencija.

(47) Šis sprendimas pagrįstas teisine ir faktine padėtimi nuo 2017 m. balandžio mėn. iki 2020 m. gegužės mėn., kaip matyti iš prašymo teikėjo ir Italijos valdžios institucijų pateiktos ir viešai prieinamos informacijos. Sprendimas gali būti peržiūrėtas, jeigu teisinė ar faktinė padėtis iš esmės pasikeistų ir dėl to Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnio taikymo sąlygos būtų nebevykdomos,

([11]) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2014/25/ES netaikoma perkančiųjų subjektų skiriamoms sutartims, kuriomis siekiama sudaryti sąlygas Italijoje vykdyti elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir didmeninę prekybą ja, taikant 2016 m. birželio 23 d. ir 2019 m. liepos 4 d. ministro įsakymais nustatytas schemas.

2 straipsnis

Direktyva 2014/25/ES toliau taikoma perkančiųjų subjektų skiriamoms sutartims, kuriomis siekiama sudaryti sąlygas Italijoje vykdyti elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kai gaunama parama pagal vieną iš šių paramos schemų:

a) *Comitato Interministeriale Prezzi del 29 aprile 1992* (CIP6);

b) žaliųjų sertifikatų mechanizmą (GRIN);

c) energijos sąskaitų sistemą;

d) visapusį tarifą;

e) 2017 m. vasario 14 d. ministro įsakymą;

f) mechanizmą „Ritiro Dedicato“;

g) „Scambio sul Posto“.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2020 m. liepos 28 d.

Komisijos vardu
Thierry BRETON
Komisijos narys